

การจัดอันดับ ในสังคม

ต่อ จากฉบับที่แล้ว

ฉบับที่ 2

อตุพร ลุมนานนท์

อาจารย์ใหญ่ โรงเรียนภาษาและวัฒนธรรม อ.ส.ท.

ใฉบับที่แล้ว ผู้เขียนได้กล่าวถึงการที่สังคมญี่ปุ่นได้มี การนำการจัดลำดับมาใช้อย่างกว้างขวาง ไม่เพียงแต่ ในขอบเขตทางด้านวิชาการ แต่ยังใช้ในเรื่องราวรอบตัวต่างๆ ไปของคนญี่ปุ่น ซึ่งถือได้ว่าเป็นแหล่งข้อมูลหนึ่งที่ชาวต่างชาติสามารถศึกษาเพื่อทำความเข้าใจคนและสังคมญี่ปุ่นได้มากขึ้น

โดยทั่วไป เราจะมองคนญี่ปุ่นว่าเป็นคนที่มีความขยันขันแข็ง มีระเบียบวินัย รักษาความสะอาด ที่เรามาลองดูกันสิว่า ในหัวข้อ **“ลักษณะ ของการทำงานที่ไม่มีประสิทธิภาพ”** นั้น คนญี่ปุ่นมีมุมมองอย่างไร

ลักษณะของการทำงานที่ไม่มีประสิทธิภาพ

- อันดับที่ 1. พิมพ์ (ทำงานด้วย) คอมพิวเตอร์ช้า
- อันดับที่ 2. ระบบภายในบริษัทไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน
- อันดับที่ 3. ใช้เอกสารในการทำงานเยอะ
- อันดับที่ 4. คำสั่งงานไม่ชัดเจน
- อันดับที่ 5. ใช้เวลาประชุมนาน
- อันดับที่ 6. บนโต๊ะทำงานสกปรก ไม่เรียบร้อย
- อันดับที่ 7. พรีนเตอร์เสียบ่อย
- อันดับที่ 8. ข้อมูลภายในบริษัทไม่ Update
- อันดับที่ 9. มีงานแทรกกะทันหันมาก
- อันดับที่ 10. เลื่อนเวลาในการทำสิ่งที่จำเป็นออกไปก่อน

จากข้อมูลข้างบนนี้มุมมองน่าจะไม่ต่างจากคนในชาติอื่นๆ แต่ จะสังเกตได้ว่าทักษะในการใช้เครื่องมือโดยเฉพาะคอมพิวเตอร์นั้นมีความ สำคัญและส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการทำงาน แต่มุมมองนี้มาจากกลุ่มคน ทำงานที่อายุอยู่ในช่วง 30 ปีลงไปเป็นส่วนใหญ่ สำหรับกลุ่มผู้ที่อายุมากกว่า นั้นจะให้ความสำคัญกับเวลาของประชุมและระบบการทำงาน เช่น ระบบ ภายในไม่เป็นมาตรฐานเสียมากกว่า

สำหรับผู้ที่ทำงานกับคนญี่ปุ่น มุมมองของคนญี่ปุ่นเกี่ยวกับลูก นิ่งก็น่าจะเป็นข้อมูลที่สามารถนำไปประยุกต์ในการทำงานได้ ผู้เขียนจึง ขอนำเสนอการจัดลำดับในหัวข้อ **“ลูกนิ่งอย่างนี้ไม่อยากได้”** โดยมีรายละเอียดดังนี้

ลูกนิ่งอย่างนี้ไม่อยากได้

- อันดับที่ 1. มาสาย หยุดงานบ่อย
- อันดับที่ 2. ไม่กล่าวทักทาย
- อันดับที่ 3. ขาดความรับผิดชอบ
- อันดับที่ 4. ผิดพลาดเรื่องเดิมซ้ำซาก
- อันดับที่ 5. ชอบแก้ตัว
- อันดับที่ 6. ไม่สั่งก็ไม่ทำ
- อันดับที่ 7. ขาดพลังในการทำงานหรือความทะเยอทะยาน
- อันดับที่ 8. ไม่ทำ Ho Ren So*
- อันดับที่ 9. ขาดความรอมชอม
- อันดับที่ 10. ไม่ฟังความคิดเห็นของคนอื่น

**หมายเหตุ: Ho Ren So หมายถึงวิธีในการสื่อสาร ในการทำงาน ได้แก่ Hokoku (รายงาน) Renraku (ติดต่อ) Sodan (ปรึกษา)*

อันดับที่ 1 “มาสาย หยุดงานบ่อย” นั้นสะท้อนถึงความเคร่งครัด ในเรื่องของเวลาญี่ปุ่นเป็นอย่างดีและเป็นเรื่องที่มีผลกระทบต่อการทำงาน ภายในองค์กรเอง บางครั้งอาจจะส่งผลกระทบต่อลูกค้า ซึ่งสุดท้ายก็ส่งผล กระทบต่อความน่าเชื่อถือขององค์กรได้

แต่สำหรับ**อันดับที่ 2** ที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับการทักทายนั้น ดูเผินๆ เหมือนกับไม่น่าเป็นเรื่องร้ายแรงขนาดนั้น แต่จากประสบการณ์การทำงาน ที่เกี่ยวข้องกับคนญี่ปุ่นที่ผ่านมาของผู้เขียนเอง ก็พบว่าคนญี่ปุ่นให้ความสำคัญกับการทักทายนี้มาก โดยเฉพาะในการฝึกอบรมพนักงานใหม่ของคน ญี่ปุ่นเองก็จะมีเรื่องของมารยาทนี้เป็นเรื่องพื้นฐานที่ต้องเรียนรู้สำหรับการ เริ่มต้นชีวิตการทำงาน นอกจากนี้ อาจจะสังเกตได้จากการเข้าไปร้านอาหารของคนญี่ปุ่นที่พนักงานจะกล่าวต้อนรับลูกค้าด้วยเสียงที่ดังชัดเจน ซึ่ง ไม่ใช่มาจากแค่พนักงานบริการในร้านเท่านั้น แต่ดังมาจากในห้องครัวด้วย

หลังจากที่นำเสนอข้อมูลการจัดลำดับเกี่ยวกับการทำงานที่ค่อนข้างเคร่งเครียดแล้ว ผู้เขียนขอปิดท้ายด้วยการนำเสนออีกมุมมองทางด้าน ความสุขของคนญี่ปุ่น ซึ่งเป็นข้อมูลที่ชาวต่างชาติไม่ค่อยได้รับรู้สัก ลองดู กันนะครับว่าคนญี่ปุ่นเขามีความสุขกันด้วยเรื่องอะไรและทำผู้อ่านเอง รู้สึกเหมือนคนญี่ปุ่นหรือไม่ครับ

สิ่งที่ทำแล้วรู้สึกมีความสุข (เล็กๆ)

- อันดับที่ 1. ชื่อเครื่องดื่มจากตู้ขายอัตโนมัติแล้วถูกรางวัล
- อันดับที่ 2. พอถึงบ้านแล้วฝนตกทันที
- อันดับที่ 3. พอเดินมาถึงทางม้าลายแล้ว ก็เป็นสัญญาณให้ข้ามพอดี
- อันดับที่ 4. พอเดินมาถึงซานชาลาแล้ว รถไฟก็เข้ามาพอดี
- อันดับที่ 5. ขณะที่เข้าไปในรถไฟที่แน่น แล้วคนที่นั่งอยู่ข้างหน้าลุกเดินออกไป แล้วตนเองก็ได้นั่ง
- อันดับที่ 6. ขณะขับรถเที่ยว แล้วไม่ติดไฟแดงเลย
- อันดับที่ 7. ได้เงินทอนเป็นเหรียญ หรือธนบัตรใหม่
- อันดับที่ 8. ใช้เงินในกระเป๋าต่างด้าวเงินไม่เหลือเศษเหรียญ 1 เยน หรือเหรียญ 5 เยนแม้แต่เหรียญเดียว
- อันดับที่ 9. นั่งรถไฟด่วนแล้วที่นั่งข้างๆ ว่าง
- อันดับที่ 10. ตื่นขึ้นมาโดยคิดว่าวันนั้นเป็นวันธรรมดา แต่จริงๆ แล้วเป็นวันหยุด

อ่าน ต่อฉบับหน้า